

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління

Кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

Силабус навчальної дисципліни

**“Майстер-клас з моніторингу та оцінювання
(в секторі гуманітарного реагування та інклюзії)”**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Інклюзія в освіті»

Спеціалізація 016.01 Логопедія

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “5” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Практикум з логопедії
Викладач	Максимович О.В. посилання
Контактний телефон викладача	+38-097 – 430-41-59
Е-mail викладача	olga.maksymovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6929
Консультації	Середа, 15.30-17.00 , ауд. 511

2. Анотація до навчальної дисципліни

Викладання курсу «*Майстер-клас з моніторингу та оцінювання (в секторі гуманітарного реагування та інклюзії)*» здійснюється з метою вивчення теоретико-методологічних основ а також окремих методів, методик, технік і процедур прикладних досліджень. Навчально-методичний комплекс спрямований не лише на теоретичне висвітлення проблематики курсу, він містить практичний компонент, який реалізується в системі практичних завдань до кожної теми. Завдання самостійної роботи заохочують студентів до детальнішого вивчення класичних прикладів застосування окремих методів дослідження в історії соціологічної думки, ознайомлення із практичними здобутками української та зарубіжної прикладної соціології. Вивчення курсу передбачає ознайомлення студентів зі сучасним баченням якості соціологічного вимірювання, ключовими підходами до конструювання інструментарію дослідження, а також аналізу й опрацювання отриманої інформації. Окрім іншого, структура курсу передбачає, що на заняттях актуалізуються питання, котрі виникають під час співвіднесення теорії та практики в реальних соціокультурних умовах, аналізуються етичні та правові аспекти соціологічної роботи в секторі гуманітарного реагування та інклюзії.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є «*Майстер-клас з моніторингу та оцінювання (в секторі гуманітарного реагування та інклюзії)*» є отримання здобувачами освіти глибоких теоретичних знань та практичних умінь щодо моніторингу та оцінювання в процесі здійснення професійної педагогічної діяльності.

Основними завданнями є:

- сформулювати розуміння фундаментальних питань теорії та методології соціологічного дослідження, ключових сучасних методологічних концепцій у галузі дисциплін соціо-гуманітарного профілю, місця й ролі емпіричного дослідження в предметному полі соціології та в структурі

соціологічного знання, специфіки методології емпіричного рівня;

- розкрити зміст, особливості й вимоги до здійснення програмування соціологічного дослідження;
- охарактеризувати ключові підходи та методи соціологічного дослідження;
- розглянути зі слухачами курсу окремі методики, техніки, процедури дослідницького пошуку в межах соціологічної науки;
- ознайомити студентів із основами аналізу підсумків соціологічного дослідження, соціального моделювання та прогнозування;
- визначити вимоги до складання підсумкових документів соціологічних досліджень.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології дослідницької роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-3. Здатність здійснювати аналітичну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання та зворотного зв'язку, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Результати навчання:

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

PH 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

PH 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

PH 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

PH 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6 годин
практичні	4 години
самостійна робота	80 годин

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
III	016 Спеціальна освіта	2	B

Тема	Заняття		
	Лекції	Практичні	Самостійна
1. Методологічні основи кількісних та якісних досліджень в секторі гуманітарного реагування та інклюзії	2	2	20
2. Анкетування. Шкали вимірювання та основи аналізу даних	2	2	30
3. Етичні вимоги до проведення досліджень в секторі гуманітарного реагування та інклюзії	2		30
4. ЗАГ.:	6	4	80

Тема	План	Форма заняття	Література	Завдання	Го д	Вага оцінки	Термін виконання
1. Методологічні основи кількісних та якісних досліджень в секторі гуманітарного реагування та інклюзії	<p>Структура соціологічного знання.</p> <p>Методологічне значення взаємозв'язку рівнів соціологічного знання.</p> <p>Суть і специфіка емпіричного рівня науково-дослідної діяльності.</p> <p>Особливості емпіричного дослідження у предметному полі соціології.</p> <p>Кількісні</p>	лекція самостійна	1,7,9	Опрацювати відповідні джерела. Пройти тести.	2 20	10	До семінару

	дослідження Якісні дослідження						
2. Анкетування. Шкали вимірювання та основи аналізу даних	Методи опитувань. Анкетування Класифікація запитань анкети Типологія шкал вимірювання	Лекція, практична, самостійна	4,7, 10, 11	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Провести опитування. Сформулювати аналітичний звіт. Обговорення кейсів.	2 2 30	40	На парі, до наступної пари
3. Етичні вимоги до проведення досліджень в секторі гуманітарного реагування та інклюзії	Стандарти та процедури етичного характеру в секторі гуманітарного реагування та інклюзії Кодекс професійної етики соціолога	Лекція, практична, самостійна	11, 5	Опрацювати відповідні джерела. Пройти тести. Підготуватися до опитування. Обговорення кейсів	2 2 30	10 40	На парі
Всього					90	100	

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
		екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
81-89	B (дуже добре)	добре	

70-80	C (добре)	задовільно	
60-69	D (задовільно)		
50-59	E (достатньо)		
26-49	FX	незадовільно	не зараховано
25 і менше	F		

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінка знань здобувачів здійснюється за 100 бальною шкалою. Поточний контроль: Лекції (контрольне тестування) 20 Практичні заняття і самостійна робота: 80 балів Всього 100 балів.
Практичні заняття	Оцінювання за усні та письмові відповіді, тестування, здійснюється у 100-бальній шкалі. Робота на практичному занятті комплексно оцінюється викладачем, враховуючи такі критерії: правильність одержаних відповідей; повнота, логічність, креативність відповіді; наявність висновків та ілюстративних прикладів тощо. Практичне завдання складається з теоретичних питань, обговорення практичних кейсів, створення і підбір дидактичних матеріалів, контрольного тестування.
Самостійна робота	Передбачає опрацювання літератури, проходження онлайн-курсів, складання логопедичних карт і логопедичних висновків
Підсумковий контроль	Оцінка за дисципліну виставляється з суми балів за усі види робіт.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: здобувач здає на лекційних і практичних заняттях.

Академічна доброчесність: політика дисципліни “Професійна мовленнєва практика майбутнього логопеда” передбачає дотримання правил поведінки студентів і викладачів, які передбачені Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (наказ ректора № 530 від 27 вересня 2022 р).

Відвідування занять:

Здобувач повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити здобувача до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини.

У випадку пропуску практичних занять без поважної причини, здобувач може бути не допущений до підсумкового контролю, або його/її підсумкова оцінка буде знижена;

Здобувач повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного,

модульного та підсумкового контролю;
 Здобувач має брати активну участь на лекційних і практичних заняттях;
 Здобувач повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими здобувачами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях;
 Здобувач може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю;
 Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань, якщо це не передбачено завданням.

У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, здобувач отримає «0» балів.

Якщо здобувач має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, здобувач має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету;

Здобувач повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

Неформальна освіта:

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Coursera, Prometheus, Edera, Futurelearn, ВУМ, Дія, Всеосвіта, Наурок, Освіторія, ua.udemy та ін.).

8. Рекомендована література

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, ІТ-технології
<p>Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гіденс Е. Соціологія /Е. Гіденс. — К.: Основи, 1999. — 726 с. 2. Головаха Є. Соціальний портрет сучасної України /Є. Головаха, Н. Паніна // Напередодні. Українана рубежі ХХІ ст. — К.: Український вимір, 2000. — С.42-53. 3. Головаха Є. Соціологічне знання: специфіка, критерії науковості та перспектива розвитку / Є. Головаха // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. — 2004. — № 1. — С.5-20. 4. Горбачик О. Комп'ютерна обробка текстів у якісних та кількісних соціологічних дослідженнях / О. Горбачик // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. — 2006. — № 1. — С. 124 – 134. 5. Костенко Н. Досвід контент-аналізу: моделі та практики: монографія /Н. Костенко, В. Іванов. — К.: Центр вільної преси, 2003 – 200 с. 6. Лукашевич М. П. Методологія і технології соціологічних досліджень / М. П. Лукашевич //Соціологія: підручник. — 2-ге вид. — К.: Знання, 2006. — С. 364 – 404. 	

7. Панина Н.В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій /Н. Панина / 2-ге видання, доповнене . — К.: Інститут соціології НАН України, 2007. — 320 с.
8. Паніотто В. І. Статистичний аналіз соціологічних даних / В. І.Паніотто, В. С. Максименко, Н. М. Харченко. —К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. —270 с.
9. Соціологічна енциклопедія /укл. В. Г. Городяненко. — К.: Академвидав, 2008. — 456 с.
10. Соціологія: навч. посіб. /за ред. С.О.Макеєва. — К.: Знання, 2003. — 455 с.
11. Черниш Н. Соціологія: курс лекцій. /Н. Черниш / 3-тє вид. — Львів: Кальварія, 2003. — 544 с.

Додаткова

1. Барвінський А. О. Методологія та методика конкретних соціологічних досліджень (КСД) /А.О. Барвінський // Соціологія: курс лекцій / А.О. Барвінський . — К.: Знання, 2005. — С. 55 – 77.
2. Барвінський А. О. Соціологічний аналіз суспільства як системи /А.О. Барвінський // Соціологія: курс лекцій / А.О. Барвінський . — К.: Знання, 2005. — С. 125 – 158.
3. Брік Т. Про що мовчать соціологи. Які дані масових опитувань ми аналізуємо? / Брік Т. // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. — 2009. — № 3. — С. 207-213
4. Даниленко О. Роль якісних методів у дослідженні соціальних конфліктів / О. Даниленко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. — 2006. — № 1. — С. 110 – 124.
5. Дембіцький С. Теоретична валідність вимірювальної процедури і зміщення даних у соціологічному дослідженні /С. Дембіцький // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. — 2008. — № 3. — С. 99 – 119.
6. Горбачик А. П. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS: навч. Посіб /А. П. Горбачик, С. А. Сальнікова. — Луцьк: РВВ «Вежа» Волин.нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. — 164 с.
7. Джонсон А. Тлумачний словник з соціології /А. Джонсон. — Львів: Вид-во ЛНУ, 2003. — 480 с.
8. Головаха Є. Суспільство, що трансформується: досвід соціологічного моніторингу в Україні /Є. Головаха. — К.: Ін-т соціології НАН України, 1997. — 156 с.
9. Лубкович І. Предмет конкретних соціологічних досліджень / І. Лубкович // Соціологія і журналістика: підручник. — Львів, 2005. — С.19-22.
10. Організація соціологічних досліджень, методи збирання та аналізу соціологічної інформації // Практикум з соціології: навч. посібник / за ред. В. М. Пічі. — Львів: Новий світ, 2004. — С.348-366.
11. Соціологічна думка України: навч.посіб. — К.: Заповіт, 1996. — 423 с.
12. Панина Н. Щодо застосування шкали соціальної дистанції у дослідженнях національної толерантності в Україні / Н. Панина // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. — 2003. — № 4. — С.21-43.
13. Середа В. Один день із життя українського соціуму (за результатами застосування методики дослідження повсякденних подій, запропонованої

Н.В.Паніною) /В. Серeda // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2008. – № 3. – С.5 – 24

14. Симончук О. Класифікатор професій ISCO - 88 : історія розроблення , концептуальні засади, модель операціоналізації, застосування в соціологічних дослідженнях / О. Симончук // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2008. – № 3. – С. 24 – 42

Викладач

Ольга МАКСИМОВИЧ